Liikenne- ja viestintäministeriö NEUVOSTORAPORTTI LVM2020-00208

KAN Orjasniemi Tiia(LVM) 05.06.2020
JjulkinEN

Asia
Liikenneministerien epävirallinen videokokous 4.6.2020

Kokous
Liikenneministerien epävirallinen videokokous 04.06.2020

EU:n neuvoston puheenjohtaja Kroatia järjesti liikenneministereille kolmannen videokokouksen covid19-pandemian aikana. Kokouksessa ministerit keskustelivat kestävästä ja digitaalisesta elpymisestä liikenteen alalla. Jäsenvaltioiden puheenvuoroissa pidettiin yleisesti digitalisaation ja kestävyyden edistämistä tärkeänä liikenteen alalla. Covid-19 pandemian vaikutukset ovat olleet merkittävät kaikissa liikennemuodoissa. Liikenteen elpymisessä tulisi edistää myös liikenteen digitalisaatiota ja kestävyyttä. Ajankohtaisista aiheista monet jäsenvaltiot nostivat esiin miehistönvaihdosten ongelmat merenkulussa.

Keskustelu kestävästä ja digitaalisesta elpymisestä liikenteen alalla

Kroatian liikenneministeri Oleg Butkovićin avauspuheenvuoron jälkeen liikennekomissaari Adina Vălean kertasi komission toimia ja esitteli komission ehdotuksen elpymispaketista pääpiirteittäin liikenteen kannalta. Komissaari Väleanin mukaan koordinaatio jäsenvaltioiden välillä on tärkeää jatkossakin. Koordinaatio voi tarkoittaa käytännössä esimerkiksi tietojenvaihtoa tai ennakkotietoa suunnitelluista toimenpiteistä, joilla on kerrannaisvaikutuksia muille jäsenvaltioille. Kriisin aikana tehdyistä toimenpiteistä voi olla hyötyä myös tulevaisuudessa, mistä komissaari mainitsi esimerkkinä ohjeistuksen vihreistä kaistoista (Green Lanes) rajanylityksissä. Komissaari korosti tarvetta jatkossa investoida TEN-T ydinverkon valmiiksi saamiseen vuoteen 2030 mennessä, biopolttoaineisiin ja niiden jakeluinfrastruktuuriin, rautatie- ja vesiliikenteen kapasiteetin kasvattamiseen ja älykkäisiin liikenteenhallintajärjestelmiin.

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka korosti puheenvuorossaan vaihtoehtoisten ja synteettisten polttoaineiden merkitystä päästövähennysten saavuttamiseksi, sekä datan hyödyntämisen merkitystä liikenteen digitalisaation ja automaation kannalta. Datan saatavuutta, käyttöä ja yhteentoimivuutta tulisi edistää kaikissa liikennemuodoissa. Rahtiliikenteessä digitaaliset rahtikäytävät ovat avainasemassa tehokkaiden, turvallisten ja ympäristöystävällisten kuljetusten kannalta. Ministeri Harakka kannusti komissiota etenemään ripeästi suunniteltujen aloitteiden suhteen ja nosti esiin tarpeen yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa (Single European Sky, SES) koskevan lainsäädäntökehyksen uudistamiselle, sekä henkilö- ja pakettiautoille asetettavien CO2 raja-arvojen päivityksen.

Jäsenvaltioiden puheenvuoroissa painotettiin vihreän ja digitaalisen siirtymän merkitystä liikenteen kestävyyden ja kilpailukyvyn kannalta. Useat jäsenvaltiot sitoutuivat lentoliikenteen päästöjen globaaliin CORSIA-hyvitysjärjestelmään (Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation) ja korostivat, että EU:n tulee toimia edelläkävijänä kansainvälisessä siviili-ilmailujärjestö

ICAO:ssa. Jotkut jäsenvaltiot näkivät myös SES-lainsäädäntökehyksen uudistamisen tarpeellisena niin digitalisaation kuin päästövähennystenkin kannalta. Tieliikenteen osalta jäsenvaltioiden puheenvuoroissa painotettiin erityisesti vaihtoehtoisten polttoaineiden, sähköistymisen ja automaation merkitystä. Monet jäsenvaltiot korostivat myös TEN-T -verkkojen merkitystä ja tarvetta saada TEN-T ydinverkko valmiiksi vuoteen 2030 mennessä. Jäsenvaltiot pitivät lisäksi tärkeänä, että elpymisessä kiinnitetään huomiota luottamuksen palauttamiseen julkiseen liikenteeseen, jotta ihmiset voisivat jälleen turvallisin mielin käyttää joukkoliikennettä. Myös aktiivisten liikennemuotojen, kuten kävelyn ja pyöräilyn edistämistä pidettiin tärkeänä. Useat jäsenvaltiot toivat puheenvuoroissaan esiin rautatieliikenteen kestävänä liikennemuotona ja tarpeen siirtää kuljetuksia rautateille ja vesiliikenteeseen. Merenkulun päästövähennyspotentiaali tuotiin laajasti esiin ja lisäksi useat jäsenvaltiot esittivät huolensa miehistönvaihdosten ongelmista merenkulussa. Jäsenvaltiot pitivät vaihtoehtoisia polttoaineita tärkeänä kaikkien liikennemuotojen kannalta ja monet jäsenvaltiot totesivat odottavansa komission aloitteita näihin liittyen.

Loppupuheenvuorossaan liikennekomissaari Adina Vălean kertoi painavansa jäsenvaltioiden esittämät näkökulmat mieleensä ja toimivansa esimerkiksi CORSIA-hyvitysjärjestelmän suhteen jäsenvaltioiden toiveiden mukaisesti. Lennonvarmistuksen digitalisaatio tulee olemaan myös SES-sääntelykehyksen uudistuksen keskiössä. Komissaari totesi huomioivansa jäsenvaltioiden esiintuomat tarpeet ja ideat myös kestävän ja älykkään liikenteen strategiassa, joka esitellään loppuvuodesta 2020.

Muut asiat

Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma

Ministerit ottivat tiedoksi seuraavan puheenjohtajavaltio Saksan työohjelman (puheenjohtajan tiedotusasia).

Suomen edustajat

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka, erityisavustaja Johanna Juselius, Minna Kivimäki (EUE), Mervi Kaikkonen (EUE), Mikael Nyberg (LVM), Maija Mansikkaniemi (LVM), Tiia Orjasniemi (LVM)

Asiakirjat

Liitteet

Viite

Asiasanat	digitalisaatio, henkilöliikenne, joukkoliikenne, lentoliikenne, liikenne, liikennepolttoaineet, merenkulku, rautatieliikenne, sisävesiliikenne, tavaraliikenne, älyliikenne, tieliikenne
Hoitaa	**LVM, TEM**
Tiedoksi	ALR, EUE, LIIVI, OM, SM, STM, TULLI, UM, VAYLA, VH, VM, VNK, VTV, YM